

ҚАЛБА ТЫНЫСЫ

№ 13 (9426) Жұма, 3 сәуір 2026 жыл

Газет 1934 жылдан бастап шығады

Айна ақпарат

Семейде жаңа спорт кешенін салады

Жаңа нысанның құрылысы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың қолдауымен Абай облысында басталған «Абайға құрмет» акциясы аясында «Самұрық - Қазына» АҚ - ның бірыңғай операторы – Samruk - Kazyna Trust арқылы қаржыландырылады.

Жалпы ауданы 2 мың шаршы метр болатын екі қабатты орталықта әртүрлі спорт түрлеріне арналған зал, 100 көрерменге ар-

налған трибуна, күрес және бокс залдары, тренажер залы мен қосалқы бөлмелер қарастырылған. Спорт кешені оң жағалауда, Сәтбаев көшесінде салынатын болады.

Кешен лифтпен жабдықталады, соның арқасында екінші қабатқа барлық келушілер, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі жандар үшін де қолжетімді болады. Жобаны жүзеге асыруға шамамен 1,6 млрд теңге бөлініп, құрылыс келесі жылы аяқталады. Осындай

кешендер Ақтөбе, Арқалық және Қонаев қалаларында да салынатын болады.

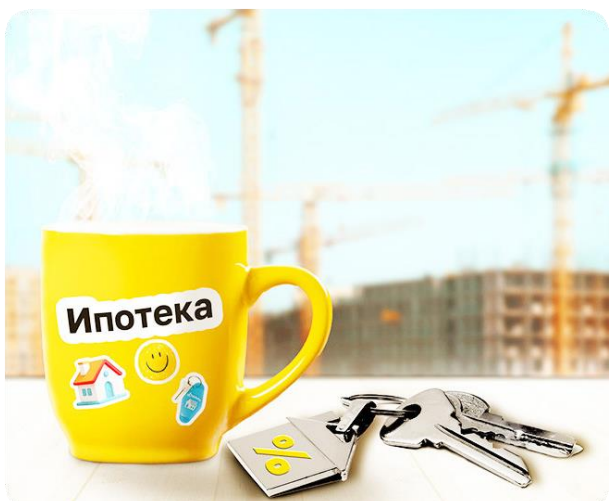
Бұдан бөлек биыл Samruk-Kazyna Trust арқылы еліміздің бірнеше өңірінде ерекше қажеттіліктері бар балалар мен ересектерді тұрақты түрде спортпен шұғылдануға тартуға арналған инклюзивті спорт орталықтарының құрылысы басталады деп жоспарланады. Қор тұжырымдамасына сәйкес, бұл орталықтарда бейімделген және инклюзивті спорт түрлеріне арналған залдар, бассейн, медициналық және физикалық оңалту бөлмелері, оқу және әлеуметтену аймақтары, сондай-ақ қонақүй нөмірлері қарастырылады.

Қазіргі таңда Top компаниялары атынан 19 спорт кешені жұмыс істеп тұр, олар 700 мыңнан астам адамға спортпен айналысуға мүмкіндік беріп отыр.

Абай облысының әкімдігі.

Қаржы нарығы

25%-дық ипотека өте қауіпті: Сүлейменов жаңа шектеулер болатынын айтты

Ұлттық банк басшысы Тимур Сүлейменов елдегі ипотека мөлшерлемесіне қатысты жаңа реттеу шаралары әзірленіп жатқанын хабарлады. Ол 25%-бен берілетін несиелер халықтың қалтасына айтарлықтай салмақ салатынын айтты.

Сүлейменовтің айтуынша, елде ипотекаға сұраныс әлі де жоғары, несиелер беру 10%, тіпті одан да көп өсіп келеді.

«Біз ипотекалық несиелер беру көрсеткішінің төмендегенін көріп отырған жоқпыз. Керісінше, ипотека өсіп жатыр. Келесі жылдың шілдесіне дейін біз қандай да бір шараларды қабылдайтын боламыз. Себебі, қайталап айтамын, 25% мөлшерлеменен 10 жылға берілетін ипотека өте қауіпті. Бұл төлемнің үш есе көбейуіне әкеледі, сондықтан азаматтарымыздың қарызға белше-

ден батып кетпеуіне жол бермеуіміз қажет», – деді Сүлейменов мәжіліс келуінде.

Ұлттық банк басшысы жаңа нарықты реттеу механизмі әзірленіп жатқанын атап өтті. Ол бастапқы жоспарланғаннан жеңіл әрі ыңғайлы болады.

Оның айтуынша, енгізілетін өзгерістер ипотеканың нақты төлем мөлшерін есептеуге байланысты болады.

«Біз ипотеканы есептеудің дәлірек механизмін жасап шықтық, қазір сол бойынша жұмыс істеп жатырмыз. Ол ойлағанымыздан күрделі болып шықты, бірақ 2027 жылдың 1 шілдесінен бастап жаңа тиімді жылдық ставка енгізіледі», – деді Сүлейменов.

Бұған дейін Ұлттық банк төрағасы Тимур Сүлейменов те халықтың табысы мен несиелер алу қарқыны азайғанын айтқан.

"ҚазАқпарат"

ЗАСЕДАНИЕ АКИМАТА – О РЕШЕНИИ ВАЖНЫХ ВОПРОСОВ

Под руководством акима района Нурлана Борсукбаева состоялось очередное заседание райакимата, на котором рассмотрены эффективное проведение санитарного двухмесячника, социальные вопросы, работа по профилактике правонарушений среди несовершеннолетних.

Главой района была отмечена актуальность предстоящего санитарного двухмесячника, реализации различных мероприятий в рамках масштабной инициативы «Таза Казахстан», озвучен призыв ко всем службам, организациям и предприятиям района активно включиться в деятельность по благоустройству, саночистке и озеленению территорий. В ходе кампании планируется проведение субботников, ликвидация несанкционированных свалок, вывоза собранного за зиму мусора на полигон ТБО, приведение в порядок дворов, улиц и общественных пространств. Особое внимание уделено привлечению в данных экологических акциях жителей, представителей бизнеса во всех населенных пунктах района.

Заслушаны информации руководителя отдела занятости и социальных программ

об оказании социальной адресной помощи наиболее уязвимым категориям граждан. Поддержка людей осуществляется в соответствии с действующим законодательством, подчеркнута необходимость повышения оперативности предоставления помощи, усиления контроля по ее целевому использованию. Другой темой повестки дня стало предупреждение правонарушений среди несовершеннолетних. Здесь заслушана информация руководителя отдела образования об итогах проводимой профилактической работы, включающей организацию досуга и образовательного процесса детей и подростков, участие учащихся в различных тематических мероприятиях, взаимодействие школы с родителями, правоохранительными органами.

По итогам заседания даны поручения заместителям акима района, ответственным руководителям с обозначением необходимости компетентного подхода к решению рассмотренных вопросов, мониторинга всей работы в дальнейшем.

Г. Смагулова.

ҚОҒАМДЫҚ ҚАБЫЛДАУ

Аудан әкімі Нұрлан Борсықбаев сәрсенбі күні өңір тұрғындарын жекелеген мәселелері бойынша қабылдады. Қабылдауға Қалбатау және Қаратөбе ауылының тұрғындары келіп, өздерінің көкейкесті мәселелерін арыз-шағымдары мен сауалдарын жолдады. Әр аптаның сәрсенбі күні өткізілетін қоғамдық қабылдау барысында тұрғындар өздерін толғандырған мәселелерін жеткізді. Атап айтар болсақ, әлеуметтік мәселелер мен баспана алу, жайылымды жер және тағы басқа сауалдарымен жүгінді.

Тұрғындардың жеке мәселелерін мұқият тыңдаған өңір басшысы қолданыстағы Заңнама аясында көтерілген мәселелердің шешу жолдарын түсіндірді.

Жалпы қоғамдық қабылдауда көтерілген барлық мәселелердің бақылауға алынатындығын жеткізген аудан әкімі, тиісті сала басшыларына нақты тапсырмалар жүктенді.

Кәусар Арықханқызы.

САРАПТАМА

Цифрландыру және жасанды интеллект жылы

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев 2026 жылды Цифрландыру және жасанды интеллект жылы деп жариялады. Цифрлық елге айналу мақсат еткен ел үшін бұл – стратегиялық жоспарды орындауға деген нақты қадам. Президент «Қазақстан цифрлық державаға айналуы керек. Бұл – қазіргі жаңа технология дәуірінде өркеніетті ел болып қалудың бірден-бір жолы. Халқымыздың ой-санасы мұндай инновацияларға дайын екеніне сенімдімін. Қазақстан да экономика мен қоғамдық өмірге жасанды интеллектіні енгізуге басымдық беріп жатыр. Еліміздің бұл жұмысқа қатысты бастапқы мүмкіндіктері жаман емес», деді.

Биыл алгоритмдер негізінде алға жылжитын кезең болмақ, технология бүгінгі әлем экономикасының жүрегіне айналып, цифрлық экономиканың драйверіне миллиардтаған доллар тартатын индустрияға айналатыны сөзсіз. 2025 жылы әлем бойынша жасанды интеллект саласына жұмсалған инвестиция көлемі шамамен 1,5 триллион АҚШ долларына жетсе, 2026 жылға қарай бұл көрсеткіш 2 трлн-нан асады деп бағаланып отыр. Өткен жылы жаһандық ЖИ нарығы шамамен 244 миллиард доллар болса, биыл бұл көлем 312 миллиард долларға дейін жоғарылайды деген болжам бар, яғни жылдық өсім 27-28 пайыз деңгейінде қалыптасады.

Нарықтың кеңеюіне бірнеше фактор әсер етеді. Біріншіден, бағдарламалық жасақтама мен платформалар нарығы қарқынды өсіп жатыр. Мұндай шешімдер компанияларға тұты-нушылармен қарым-қатынасты автоматтандыруға, өндірістік жұмыстарды онтайландыруға және аналитикалық шешімдер қабылдауды жеделдетуге мүмкіндік береді. Мемлекет басшысы биылғы сұхбатында елімізде де осы бағытта табысты жұмыс істеп жатқан финтех компаниялар бар екенін атап өтті.

Екінші маңызды бағыт – өңдеу қуаты мен инфрақұрылым. ЖИ шешімдерін іске қосу үшін қажет серверлер мен арнайы чиптерге сұраныс жыл сайын артып жатыр. Бұл бағыт әсіресе ірі технология компаниялары мен дата орталықтарға инвестиция тартуда бірінші орынға шығып отыр. Экономистердің есептеуінше, жасанды интеллект 2030 жылға қарай әлемдік экономикаға 15,7 триллион доллардан астам қосымша табыс әкеледі. Жалпы алғанда, бұл технология тауарлар мен қызметтер құнын төмендетіп, еңбек өнімін арттыруға мүмкіндік береді, алайда сонымен бірге еңбек нарығындағы құрылымдық өзгерістерге де алып келеді. ЖИ-дің күнделікті өмірге кірігуі әлдеқайда тез жүріп жатыр. Қаржы, денсаулық сақтау, білім беру, өндіріс сынды салаларда жасанды интеллект аналитикалық шешімдерді жеделдетіп, ақпаратты өңдеу мен шешім қабылдауды автомат-тандыруға көшті. Бұл бизнес барысын жоғары деңгейге шығарып, ресурстарды тиімді пайдалануға жол ашады.

Сондай-ақ Президент сұхбатында АҚШ пен Қытай арасындағы бәсекеңіз қыза түскенін тілге тиек етті. Осы жарыста әр мемлекеттің өз жолы бар. АҚШ әдеттегідей инновация мен нарық еркіндігіне сүйенеді. Бұл ел әлі де жасанды интеллект зерттеулері мен венчурлық инвестиция көлемі бойынша көшбасшы. Сарапшылардың болжауынша, бірқатар америкалық компания 2026 жылы ЖИ негізіндегі өнімдер арқылы табысын 6 миллиард доллардан 20 миллиард долларға дейін арттыруы мүмкін. Мемлекеттік сая-саттың басты ерекшелігі – нарыққа тұсау салмау, керісінше технологиялық серпінді ынталандыру. АҚШ үшін жасанды капитал – идея, жылдамдық және жеке сектордың тәуекелге баруға дайын болуы.

Ал Қытай мүлде басқа модельді таңдады. Мұнда жасанды интеллект ұлттық стратегиялық басымдық ретінде қарастырылады. Мемлекет деректерді орталықтандыруға, инфрақұрылымды ауқымды түрде дамытуға және өндірісті тез интеграциялауға күш салып отыр. Ірі қытайлық корпорациялар 2026 жылға қарай ЖИ-чиптерге ғана 14 миллиард долларға дейін қаржы

жұмсауы ықтимал. Қытай қысқа мерзімде нәтиже көрсетуге басымдық беріп отыр.

Еуропа болса, жылдамдықтан гөрі жауапкершілікті жоғары қояды. Франция, Германия, Испания секілді елдерде жасанды интеллектті реттеу, қауіпсіздік және этика мәселесі бірінші орында тұр. Мұнда басты мақсат – технология адам құқығына, демократиялық институттарға қауіп төндірмеуі керек деген қағида. Еуропалық модель баяу көрінуі мүмкін, бірақ ұзақмерзімді тұрақтылықты көздейді.

Азияның өзге елдері мен дамушы аймақтар да бұл қатардан қалмауға тырысып бағып жатыр. Сингапур мен Оңтүстік Корея технологиялық инфрақұрылым мен мемлекеттік саясатты үйлестіре отырып, ЖИ-ді экономика мен басқаруға белсенді енгізуге көшті. Біріккен Араб Әмірліктері ірі деректер орталықтарын салуды жоспарлап, ЖИ-ді мемлекеттік басқарудың өзегіне айналдыруды көздеп отыр.

Болашаққа көз жүгіртсек, 2030 жылға қарай ЖИ өндірісінің көлемі 800 миллиард доллардан асады, ал одан әрі дамуда 4 трлн доллар – 5 трлн доллар деңгейіне жетеді деген болжам бар. Бұл цифрлар жасанды интеллекттің тек технологиялық сала емес, бүкіл әлемдік экономика мен жұмыс күшінің құрылымына әсер ететін жүйеге айналғанын көрсетеді. Қазақстан да осы жаһандық үрдістен шет қалып отырған жоқ. Мемлекет 2026 жылды «цифрландыру мен жасанды интеллект жылы» деп жариялап, цифрлық трансформацияны жеделдетуге, кадрларды даярлауға, инновациялық жобаларды жүзеге асыруға бағытталған қадам жасады.

Сарапшылардың айтуынша, 2026 жыл – жасанды интеллект саласы үшін трансформация кезеңі, бұл технология енді теориялық идеядан шығып, нақты экономикалық көрсеткіштермен, өндірістік шешімдермен және қоғамдағы экономикалық өзгерістермен өлшенетін кезең.

Жасанды интеллект әдебиетке ықпал ете ала ма?

Жасанды интеллект күн өткен сайын күнделікті өмірімізге дендеп еніп келе жатыр. Siri, Google Assistant, Alexa сияқты жасанды зерде негізінде жұмыс істейтін көмекшілер мың бояулы интернет әлемінен іздегенімізді тауып беріп, ауа райын болжап, алдағы күнге жоспарымызды тұрақты түрде еске салып отыр. «Көмекшілеріміздің» бұдан өзге де сан-сапат «жақсылықтары» жетерлік. YouTube, Netflix, Spotify, TikTok сияқты платформаларда біздің қызығушылығымызға сай контент ұсынып отырған да – жасанды зерде. Google Lens те, фотосуреттердегі мәтінді тану функциялары да – бәрі-бәрі жасанды зерденің жетістіктері.

Бұдан өзге, адам жасаған осы бір табыс денсаулық сақтау, білім беру, бизнес пен қаржы, машина жасау салаларында да қолғабыс етіп келеді. Қазір жасанды интеллект шығармашылық, ой еңбегі, өнер атаулыға да ауыз сала бастады. Алдағы тым жақын уақытта бұл технологияның

шығармашылық адамының ең басты қарсыласына айналуы да ғажап емес секілді.

Рас, жасанды интеллекттің мәтін құрастыру мүмкіндігі болғанымен, ол әзірге адам шығармашылығының негізінде жатқан контексті, эмоция мен мәдени негізді түсінуге қабілетсіз. Ал әдеби шығармалар – сөздердің үйіндісі ғана емес. Олар – өзін жазған автордың қаншама ғасырдан олжалаған тәжірибесі, туа дарыған сезімі, махаббаты, түйсігі мен қаншама жылдар қалыптастырған дүниетанымының көрінісі.

«Өлі жандардың» 2-томы

Десек те, GigaChat нейрондық желісі күні кеше ғана Николай Гогольдің «Өлі жандар» («Мертвые души») романының автордың өзі өртеген екінші томын жазуға кірісіп кетті. Әлбетте, кітаптың жалғасы Гогольсыз жазылып жатыр. Оның үстіне, шығарманың жалғасын тұтас нейрон-желінің өзі емес, гогольтанушылармен бірлесе жазуда. Осы топтың құрамындағы танымал орыс қаламгері, «Ясная Поляна» сыйлығының лауреаты Владислав Отрошенко орыс оқырмандары арасында пікір қайшылығын тудырған осы бір оқиға жайлы былай дейді:

«Жасанды интеллект «Өлі жандардың» сюжеттік желілерін дамытып, Гоголь кейіпкерлерінің бейнесін жандандыруы, шынайы диалогтер, монологтер мен лирикалық шегіністер жаза алуы үшін тек ғылыми-зерттеу мен инженерлік-техникалық жұмыс жүргізу жеткіліксіз болды. Нейрожүйені Гогольдің аяқталған және аяқталмаған шығармаларымен, оның хаттарымен, «Өлі жандарды» жазу барысында оқыған кітап-тарыммен, сондай-ақ мол мұрағаттық құжаттар қорымен таныстыру қажет болды. Оған қоса, нейрожүйеге Гоголь стиліне тән ерекшеліктерді жеке үйреттік. Екінші томдағы бейнелерді жасау үшін Гогольдың «хаттар тізбегін» толық зерттеп шығу өте маңызды. Әсіресе Гогольдың Анна Виельгорскаямен жазысқан хаттары – оның осы асылтекті аруға деген ішкі аңсарын аңғартатын дүниелер. Осы жерде аз ғана құпияның шетін ашқалы отырмын. Өйткені дәл осы махаббат Чичиковтың екінші томдағы тағдырында маңызды рөл атқарады. Қазіргі таңда ЖИ сол бөліммен жұмыс істеп жатыр», – дейді ол.

ЖИ жазған кітаптар

Орыс қоғамына ЖИ-дің «қосалқы автор» ретінде кітап жазу жетістігі «Өлі жандар» арқылы енді ғана келіп жатса, Батыс оқырмандары бұдан бірнеше жыл бұрын романистердің жасанды зердемен бірлесе жазған романдарын оқып үлгерді.

Мәселен, канадалық жазушы, эссеист Стивен Марш осыдан бірнеше жыл бұрын «Мета-морфозалар» романы мен «Автордың өлімі» повесін жасанды интеллектпен бірлесе жазған. Бірден кітаптың бірнеше мың данасы сатылып, оқырмандар арасында жоғары бағаланып та үлгерген. Бұл жерде кітаптың «қосалқы авторы» сюжет

күруге, диалогтерді дамытуға, мәтінді стилистикалық өңдеуге қол ұшын беріп, тіпті шығармаға стандарттан тыс авторлық шешім ұсынған.

Көркем шығарманы ЖИ арқылы жазудың тағы бір жарқын мысалы – Росс Гудвиннің нейрожүйемен бірігіп жазған «I the Road» романы. Гудвин жасанды интеллектті тұтас романның кейбір үзіктерін жазу үшін пайдаланған. Кейін өзі оларды өңдеп, тұтас бір оқиғаға біріктірген.

Тағы бір ерекше оқиға — Джим Эндрюстің «Болашақтан келген өлеңдер» атты өлеңдер жинағы. Эндрюс бұл жинақты құрастыру үшін нейрожеліге бұрынғы танымал ақындардың шығармаларының негізінде дүниеден әлдеқашан өтіп кеткен сол авторлардың жаңа өлеңдерін жаздырған. Бұл тәжірибенің нәтижесінің адам таңғаларлығы соншалық, көптеген оқырман бұл өлеңдердің жасанды интеллектпен жазылғанын аңғара алмай да қалған.

Жоғарыда мысал ретінде келтіріп отырған бұл жобалар адам мен машинаның бірлесіп жұмыс істеуі қызық әрі тың шығармаларды тудыруы мүмкін екенін көрсетіп беріп отыр.

Үміт пен күдік

Қазақ қоғамында қолданыста жүрген жасанды «көмекшілер» – әзірше «барып кел, шауып келдің» деңгейінен аса қойған жоқ. Оқушылар мен студенттердің күнделікті тапсырмаларын орындауға, сурет өңдеп, ашық ақпарат көздеріндегі мәліметтерді тауып беріп, іш пысқанда сөйлесе тұрар серік болуға ғана жарап тұрған зерденің, шын мәнінде, ішіне бұққан алапат қуатын қалай пайдаға жаратарымызды уақыт көрсетер.

Ал өз ойымызды айтсақ, біздіңше, осы күнге дейін өзге салаларға әсерін тигізген ЖИ-дің әдебиетке де ықпалын тигізетіні күмәніміз жоқ. Дегенмен жасанды интеллект көркем әдебиеттің әр түріне әрқалай әсер етпек. Мәселен, бірлесе жазылған Дюманың «Үш нояны» секілді оқиғасы мен кейіпкерлері қалыпқа салынған классикалық шығармаларды машина оңай жазып шығары қәдік. Мысалы, жасанды интеллекттің Маркестің «Жүзжылдық жалғыздығындай», Джойстың «Улиси» мен Беккеттің «Уоттіндай» дүниені жазып бергенін елестете алмаймын. Жасанды интеллект Ионесконың «Мүйізтұмсығындай» шығарма жазып берсе, әлбетте, қатты қуанар едім. Бірақ бұл әзір екіталай дүние секілді.

Екінші жағынан қарағанда, қашан да көркем әдебиеттегі жетістіктер технологияның дамуымен қатар жүріп отырды. Сына жазуының ойлап табылуы Гильгамеш дастанының дүниеге келуіне жол ашты.

Сөзсіз, жасанды интеллект жазу үдерісін жеделдетуге көмектесіп келе жатыр. Оны біздің қаламгерлер қауымы (жастарды қоспағанда) қолданып көрсе, игілігін көрер де еді. Жарықтық, Роберт Музиль осы күнді көргенде, бәлкім, оның «Қасиетсіз пендесі» көзі тірісінде аяқталып та қалар еді.

Р.С. Жасанды интеллектің сан-сапат әдеби шығармаларды сапырыстырып, жаңа бір дүниелерді шығарып жатуы қаламгерлерге ұнамасы анық. Қазірдің өзінде-ақ Америкада кейбір қаламгер ұйымдары OpenAI компаниясын «авторлық құқықты бұзды» деп сотқа сүйрелеп жатыр. Жасанды зердемен жазылып жатқан кітаптарға «Компьютерлік әдебиет» деп ат қойылып, айдар тағылып, бұл үрдісті «көркем әдебиеттің ажалының келуі» деп кесім шығарып тастағандар да жетерлік. Біз тек бұл құбылысты небір соқтықпалы-соқпақсыз жолдан өткен көркем әдебиет тарихындағы жақсылы-жаманды, бірақ айта қаларлықтай тағы бір айрықша оқиға деп есептейміз. Біз шахмат ойнаудан компьютерден әлдеқашан жеңілдік. Ендігі талас шығармашылық үшін болып жатқан секілді!

К. Шынбат.

Спорт – денсаулық кепілі

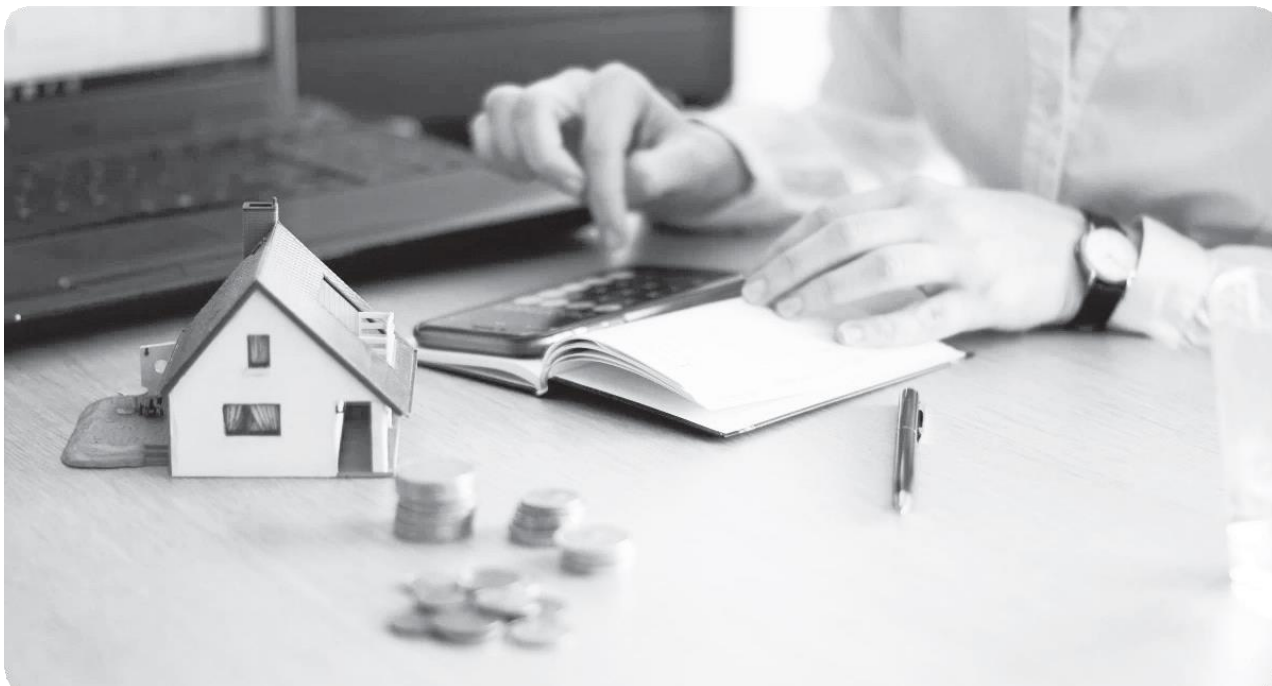
Спорттың адам өмірінде алатын орны ерекше. Спортпен айналысқан адамның денсаулығы мықты, шыдамды, шымыр болады. Біздің ата-бабаларымыз «тәні саудың – жаны сау» немесе «бірінші байлық-денсаулық», - деп бекер айтпаған. Осы нақыл сөздің салмағын, жүктер жауапкершілігін сезінетін біздің Жарма ауданының педагогтары жеткіншек ұрпаққа тәлім-тәрбие беріп қана қоймай өз тәнінің саулығын нығайту мақсатында спортпен айналысуға мүмкіндік тудырады. Біздің ауданда осы қағидаларды сақтау үшін жылда білім беру мекемелерінің педагогтары

арасында дәстүрлі спартакиада өткізіліп отырады. Биыл өткізілген XXV спартакиада спорттың 8 түрінен өткізілді. Атап айтатын болсақ баскетбол, футбол, волейбол, шаңғы тебу, үстел теннисі, тоғызқұмалақ, шахмат, асық ату*бес асық* ойындарынан өткізілді. Жекелеген ойын түрлерінен негізгі және орта мектептер болып бөлісті. Оқушылардың көктемгі каникулы кезінің шуақты күні Болат Тұрлыханов атындағы спорт кешенінде XXV спартакиаданың ашылу салтанаты болды. Салтанатты шарада аудан әкімінің орынбасары С.Сатпеков жарысқа қатысушыларға

сәттілік тілеп, өзінің жүрекжарды лебізін білдірді. Білім бөлімінің басшысы Д.Ақзамов әріптестеріне жеткіншек ұрпақты тәрбиелеуде өлшеусіз еткен еңбектеріңізбен қатар спорттың дамуына да өз үлестерін қосып жүргендеріне тоқталды. Әсем ән, мың бұралған би салтанатты шараның ажарын ашты. Жарыс өте тартымды өтіп нәтиже төмендегідей орындармен бөлісті. Орта мектептер арасында жүлделі 1 орынды «Абай атындағы көпсалалы мектеп-гимназиясы» КММ-сі иеленсе, 2 орынды «Маяковский атындағы орта мектебі» КММ-сі қанжығасына байлады. Жүлделі 3 орынды «Георгиевка орта мектебі» КММ-сі алды. Негізгі мектептер арасындағы жүлделер де тартысты өтіп, төмендегідей нәтиже көрсетті. 1 орынды «Қаражал негізгі мектебі» КММ-сі алса, 2 орынды «Васильковка негізгі мектебі» КММ-сі еншісіне бұйырды. Ал жүлденің 3 орынымен «Салқынтөбе негізгі мектебі» КММ-сі еншіледі. Барлық жүлдегерлерге кәсіподақ комитеті атынан ақшалай сертификаттар мен кубоктар, мадақтамалар және медальдар табысталды.

Е.Сембинов, Жарма ауданы оқу-ағарту салалық кәсіподағы комитетінің төрағасы.

Мораторий күшін жойды: Қазақстанда коммуналдық тарифтер 1 сәуірден бастап өсе ме?

1 сәуірден бастап Қазақстанда коммуналдық тарифтерді ұстап тұрған мораторий күшін жояды. Білік бағаның күрт көтерілмейтінін айтқанымен, алдағы өзгерістер халыққа қалай әсер ететіні өзекті мәселе болып отыр.

Табиғи монополияларды реттеу комитетінде тарифтердің күрт көтерілмейтіні айтылды. Олардың сөзінше, өзгерістер жағдайға қарай, таңдамалы түрде және кезең-кезеңімен енгізіледі. Негізгі мақсат – халыққа түсетін салмақты арттырмай, сонымен қатар коммуналдық инфрақұрылымның тұрақты жұмысын қамтамасыз ету.

"Тарифтік саясат ең алдымен өмірді қамтамасыз ететін жүйелердің сенімді жұмыс істеуіне, қажетті жөндеу жұмыстарын жүргізуге, инфрақұрылымның тозуын азайтуға және апаттардың алдын алуға бағытталған", - деп түсіндірді комитет өкілдері.

Сондықтан тарифтердегі өзгерістер нақты есепке негізделіп, негізсіз шешімдерге жол берілмейтіні айтылды. Энергетика министрлігі электр энергиясына қатысты жағдайды бөлек түсіндіріп, 1 сәуірден бастап тарифтер өзгермейтінін мәлімдеді.

"2026 жылғы 1 сәуірден бастап электр энергиясының шекті тарифтері өзгеріссіз қалады, 2025 жылғы деңгейде сақталады", - делінген хабарламада.

Ведомство тарифтер 2025 жылдың желтоқсанында бекітіліп, 2032 жылға дейін алдын ала белгіленгенін еске салды. Жанармай бағасы нарыққа байланысты қалыптасады. Дегенмен министрлік күрт және негізсіз қымбаттауға жол берілмейтінін мәлімдеді. Қазір жанармай тапшылығы жоқ, қор жеткілікті.

"Өңірлерде жедел штабтар жұмыс істейді. Олар күн сайын бағаны, жанармай қорын және жеткізу

логистикасын бақылап, кез келген ауытқуларға жедел әрекет етеді және ішкі нарықтағы тұрақтылықты қамтамасыз етеді", - дейді комитет.

Бұған дейін тарифтердің өсуіне мораторий 2025 жылдың қазан айында дағдарысқа қарсы шара ретінде енгізілген болатын. Оның мақсаты бағаның шарықтауын тежеу еді. 1 сәуірден бастап бұл шектеу алып тасталады. Осыдан кейін тарифтер коммуналдық кәсіпорындардың өтімдеріне, инфрақұрылымның жағдайына және өңірлердегі ахуалға байланысты қайта қаралуы мүмкін. Мәжіліс депутаты Ерлан Саиров тарифтерді ұзақ уақыт ұстап тұру экономиканың дамуын тежейтінін айтқан еді. Сонымен қатар ол халықтың әлеуметтік жағдайын да ескеру маңызды екенін атап өтті.

"Екінші жағынан, елімізде 1 миллионнан астам адам өте төмен материалдық жағдайда өмір сүріп жатқанын түсінуіміз керек", - дейді комитеттегілер.

Оның айтуынша, экономика дамып, халықтың тұрмыс деңгейі де төмендемейтіндей тепе-теңдік табу қажет.

Еске салайық, бұған дейін Қазақстанда коммуналдық қызмет тарифтерін көтеруге мораторий 2026 жылдың бірінші тоқсанының соңына дейін енгізілген еді. Ол кезеңде тарифтер уақытша тоқтатылып, монополистердің инвестициялық міндеттемелері тексерілді. Саладағы инфрақұрылымның тозуы 50%-дан асқандықтан, тарифтерді қайта қарау қажеттілігі туындап отыр. Мораторий аяқталғанымен, өтімдерді қарау мерзіміне байланысты тарифтер ең ерте маусым айында өзгеруі мүмкін.

«Қалба Ақпарат»

ӨНЕР МАЙТАЛМАНЫ

ӨНЕРІМЕН ӨНЕГЕЛІ ҰСТАЗ

Өмірі өнегеге толы Оспанов Серікқазы Құмашұлы сегіз қырлы, бір сырлы жан-жақты азамат екені көпке мәлім. Ол білікті де білімді педагог қана емес, сонымен қатар, үлкен өнер иесі. Өмірін өнерге, шәкірт тәрбиесіне арнаған ардақты ұстаз ретінде – өскен өлкесінің рухани дамуына сүбелі үлесін қосып келе жатқан арда азаматтың бірі.

Серікқазы Құмашұлының өмір жолына қысқаша тоқталып өтсек, 1963 жылдың 10 наурызында бұрынғы Семей облысы Шар қаласына қарасты Кезең ауылында дүниеге келген. Балалық шағы ауыл тынысымен астасып, еңбек пен тәрбиеге толы ортада өтті.

1970–1980 жылдары Кезең орта мектебінде білім алып, жастайынан өнерге, әсіресе музыкаға ерекше қызығушылық танытады. Азаматтық борышын өтеу мақсатында 1981–1983 жылдары Оренбург қаласында Кеңес Армиясы қатарында әскери қызметін аброймен өтеп, келген соң, өзінің бала күнгі өнерге әуес арманына қайта оралады. 1984–1985 жылдары М.Төлебаев атындағы музыкалық училищесіде білім алды. Бұл кезең оның кәсіби өнер жолына түсуіне берік негіз қалады. Еңбек жолын 1985 жылы Шар қаласындағы «Беркут» комбинатында күзет басшысы болып бастағанымен, «өнер ешқашан өлмейді»-дегендей, жүрек қалауына сай өнер саласына бет бұрады. 1997 жылы Шар аудандық мәдениет үйінде музыкант болып қызмет атқарды. 1998 жылдан бастап ұстаздық жолға түскен Серікқазы Құмашұлы №63 орта мектебінде музыка пәнінің мұғалімі болып еңбек етті. Сол жылдан бері Б.Тұрсынов атындағы орта мектебінде үздіксіз қызмет етіп, талай шәкірттің өнерге деген сүйіспеншілігін оятты. Оның шәкірттері түрлі байқауларда жүлделі орындарға ие болып, ұстаз еңбегінің жемісті екенін дәлелдеп келеді. Ол тек мұғалім ғана емес, ауыл мәдениетінің дамуына үлес қосқан нағыз жанашыр азамат. Шар қалалық мәдениет үйінде өтетін әрбір мәдени ісшараларға белесене араласып жүрген өнерлі жан. Өнерді жоғары бағалайтын Жарма ауданының мәдениет сарайының басшысы Жарма ауданының «Құрметті азаматы» Аманжол Төлеубекұлының қолдауымен Серікқазы Құмашұлының еңбегі елеусіз қалған жоқ. Ол «Қазақ мәдениетінің қайраткері» атағына ие болып, ел алдында абыройға бөленді. Бүгінде зейнеткерлікке шықса да, өнерден қол үзбей, жас ұрпаққа үлгі болып келеді. Отбасында да өнегелі әке, ардақты жан. Жары - Оспанова Шолпан Берекешқызы – өзі сияқты музыка пәнінің ұстазы. Екеуі үш бала тәрбиелеп өсіріп, барлығына жоғары білім беріп, өмірден өз орындарын табуына жол ашты. Серікқазы Құмашұлы – өнер мен ұстаздықты қатар алып жүрген, елінің мәдениетіне шынайы жанашырлықпен қызмет еткен тұлға. Оның өмір жолы – кейінгі ұрпаққа үлгі, адал еңбек пен табандылықтың жарқын көрінісі.

Жұлдыз Қожахметова, аудандық Мәдениет сарайының әдіскері.

Жарма аудандық мәслихатының 2023 жылғы 27 желтоқсандағы №10/185-VIII «Жарма ауданының аудандық аумақтық сайлау комиссиясының және учаскелік сайлау комиссияларының құрамын қалыптастыру туралы» шешіміне өзгерістер енгізу туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық Заңының 19-бабына, 6-тармағының 1) тармақшасына, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 6-бабының 1-тармағының 7-1) тармақшасына сәйкес, Жарма аудандық мәслихаты ШЕШТІ:

1. Жарма аудандық мәслихатының 2023 жылғы 27 желтоқсандағы №10/185-VIII «Жарма ауданының аудандық аумақтық сайлау комиссиясының және учаскелік сайлау комиссияларының құрамын қалыптастыру туралы» шешімімен бекітілген учаскелік сайлау комиссияларының құрамдарына келесідей өзгерістер енгізілсін:

1) № 338 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Кусайнова Макпал Нурлыбековна;

- № 345 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Мукашев Кенжебек Ергалиевич;

- № 349 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Абжатов Жанар Калкешовна, Улукпанова Айдана Түсіпқанқызы және Бейсежанова Корлан Серикжановна;

- № 350 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Кадылов Бекжан Бейбітбекұлы, Салыков Нуржан Нурланович және Исабек Жаркынбек Мұратбекұлы;

- № 356 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Мухаметкалиев Ерболат Серікбосынұлы;

- № 360 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Төлеуғали Аманғали;

- № 363 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Серікжанұлы Нұрым;

- № 369 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Абилямжинов Нариман Талғатович;

- № 371 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Бекқожанова Жұлдыз Құрманғожақызы;

- № 373 учаскелік сайлау комиссиясы құрамынан – Жамалова Аниаш Адилхановна босатылсын;

2) «АМАНАТ» партиясы қоғамдық бірлестігінің ұсынысы негізінде, өз міндеттерін босатылған № 357 учаскелік сайлау комиссиясы құрамына – Туспекова Айым Какеновна енгізілсін.

2. Осы шешім Жарма ауданының аумағында таратылатын бұқаралық ақпарат құралдарында жариялансын.

3. Учаскелік сайлау комиссияларының құрамынан босатылған мүшелерінің орнын толықтыру мақсатында, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заң талаптарына сәйкес тиісті іс-шаралар жүргізілсін.

4. Осы шешім оны қабылдаған күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

М. Оспанбаев, Жарма аудандық мәслихатының төрағасы.

О внесении изменений в решение Жарминского районного маслихата от 27 декабря 2023 года № 10/185-VIII «О формировании состава районной территориальной избирательной комиссии и участковых избирательных комиссий Жарминского района»

В соответствии со статьей 19 Конституционного Закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан», подпунктом 6-1) пункта 1 статьи 6 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» Жарминский районный маслихат РЕШИЛ:

1. Внести в состав избирательных комиссий утвержденного решением Жарминского районного маслихата «О формировании состава районной территориальной избирательной комиссии и участковых избирательных комиссий Жарминского района» от 27 декабря 2023 года № 10/185-VIII следующие изменения:

1) Освободить в соответствии с подпунктом 1) пункта 6 статьи 19 Конституционного Закона «О выборах в Республике Казахстан» следующих членов комиссии:

- № 338 участковой избирательной комиссии – Макпал Нурлыбековну Кусайнову;

- № 345 участковой избирательной комиссии – Кенжебека Ергалиевича Мукашева;

- № 349 участковой избирательной комиссии – Жанар Калкешовну Абжатову, Айдана Түсіпқанқызы Улукпанову и Корлан Серикжановну Бейсежанову;

- № 350 участковой избирательной комиссии – Бекжана Бейбітбекұлы Кадылова, Нуржана Нурлановича Салыкова и Жаркынбека Мұратбекұлы Исабека;

- № 356 участковой избирательной комиссии – Ерболата Серікбосынұлы Мухаметкалиева;

- № 360 участковой избирательной комиссии – Аманғали Төлеуғали.

- № 363 участковой избирательной комиссии – Нұрым Серікжанұлы;

- № 371 участковой избирательной комиссии – Жұлдыз Құрманғожақызы Бекқожанову;

- № 373 участковой избирательной комиссии – Аниаш Адилхановну Бекқожанову.

2) утвердить следующих кандидатов вместо освобожденных от выполнения своих обязанностей членов комиссий:

№ 357 участковой избирательной комиссии – по представлению партии «АМАНАТ» Туспекову Айым Какеновну.

2. Настоящее решение опубликовать в средствах массовой информации распространяемых на территории Жарминского района.

3. В целях пополнения состава участковых избирательных комиссий вместо выбывших членов из состава, провести необходимые мероприятия в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан.

4. Настоящее решение вводится в действие со дня его принятия.

М. Оспанбаев, Председатель Жарминского районного маслихата.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫНДАУ

«IT&M Kazakhstan» ЖШС «Абай облысының Жарма ауданындағы М-44-104-(10d-5a-23), М-44-104-(10d-5a-24), М-44-104-(10d-5v-3), М-44-104-(10d-5v-4) блоктарының контурында (Аққозен учаскесі) қатты пайдалы қазбаларды барлау жөніндегі операцияларды жүргізу жоспарына қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есеп жобасының мемлекеттік экологиялық сараптамасын жүргізу бойынша ашық жиналыстар түріндегі қоғамдық тыңдаулар басталғаны туралы хабарлайды.

Әсер ету аумағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал селолық округі, Жаңаөзен ауылы, координаттары: (49°19'9" с.е., 81°28'8" ш.б.).

Учаскелік географиялық координаттары: 1) 49°05'59.11"с.е., 81°42'08.98"ш.б.; 2) 49°05'58.70"с.е., 81°43'24.58"ш.б.; 3) 49°04'54.61"с.е., 81°43'22.71"ш.б.; 4) 49°04'55.39"с.е., 81°42'08.54"ш.б.

Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 14 мамыр сағат 11:00-да, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал селолық округі, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8.

Zoom платформасындағы тыңдауларға қатысу үшін онлайн қосылымға сілтеме: <https://us06web.zoom.us/j/3467453931?pwd=OWFnOGVpQjFMTmE0TDVtRlRlFjZlZkdz09&omn=87499668714>

Конференция идентификаторы: 346 745 3931 Құпия код: YGC0Kii

Тапсырыс берушінің реквизиттері: «IT&M Kazakhstan» ЖШС, Қазақстан Республикасы, Тараз қ., Қазыбек би көшесі, түй.көше 2, 16А үй, 2-кеңсе, Тел: +7 701 111 44 55, БСН 150440014846, Директор – Бекежанова Ж.Д., эл.пошта: kenes.baltekeyev@gmail.com (Мемлекеттік лицензия №373-EL 11.11.2019 жылы Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігімен берілген)

Әзірлеушінің реквизиттері: ЖК "ПроЭкоКонсалт", ҚР, Қарағанды қ., Н.Назарбаев қ., 4-үй, (BULVAR БО), 104-оф, өкілі: Обжорина Т.Н., Байланыс телефондары: тел.8 (776) 526-31-31, электрондық поштасы: tanya_ob80@mail.ru

(Қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтер көрсетуге Мемлекеттік лицензия №02568Р, 2025 жылғы «26» мамырда Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетімен берілген)

Қоғамдық тыңдаулардың материалдарымен <https://ndbecology.gov.kz> сайттарда «Жарияланған тыңдаулар» бөлімінде және <https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/t/?ysclid=m7u6u3qvwo135262161> «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады.

Жобалық материалдар бойынша қосымша ақпаратты 8 (776) 526-31-31 телефондары арқылы сұрауға болады, e-mail: tanya_ob80@mail.ru

Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар <https://ndbecology.gov.kz> қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқарудың мекенжайы бойынша қабылданады: «Абай облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасы» ММ, Абай облысы, Семей қ., Тұрлыханов көшесі 30, тел. +8 (7222) 35-44-32, e-mail: prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «IT&M Kazakhstan» сообщает о начале проведения общественных слушаний в форме открытых собраний для осуществления государственной экологической экспертизы по материалам к проекту «Отчет о возможных воздействиях на окружающую среду к Плану проведения операций по разведке твердых полезных ископаемых в контуре блоков М-44-104-(10d-5a-23), М-44-104-(10d-5a-24), М-44-104-(10d-5v-3), М-44-104-(10d-5v-4) (уч. Аккезен), в Жарминском районе Абайской области (Лицензия № 373-EL от «11» ноября 2019 года)

Территория воздействия: Абайская область, Жарминский район, Ақжалский с.о., село Жаңаөзен (координаты 49°19'9" с.ш., 81°28'8" в.д.).

Географические координаты участка: 1. 49°05'59.11"С 81°42'08.98"В; 2. 49°05'58.70"С 81°43'24.58"В; 3. 49°04'54.61"С 81°43'22.71"В; 4. 49°04'55.39"С 81°42'08.54"В.

Общественные слушания состоятся: 14 мая 2026 года в 11:00, по адресу: Абайская область, Жарминский район, Ақжалский с.о., с. Жаңаөзен, улица Ер Жәнібек, дом 8.

Ссылка на онлайн подключение для участия в слушаниях на платформе Zoom: <https://us06web.zoom.us/j/3467453931?pwd=OWFnOGVpQjFMTmE0TDVtRlRlFjZlZkdz09&omn=87499668714>

Идентификатор конференции: 346 745 3931 Код доступа: YGC0Kii

Реквизиты заказчика: ТОО «IT&M Kazakhstan», РК, г.Тараз, ул.Казыбек би, переулок 2, дом 16А, офис 2, Тел: +7 701 111 44 55, эл.почта: kenes.baltekeyev@gmail.com БИН 150440014846, Директор – Бекежанова Ж.Д. (Государственная лицензия №373-EL выдана 11.11.2019 года Министерством промышленности и строительства Республики Казахстан)

Реквизиты разработчика: ИП «ПроЭкоКонсалт», РК, г.Караганда, пр.Н.Назарбаева, 4 (БЦ BULVAR), оф.104, руководитель: Обжорина Т.Н Тел: 8(776) 526-31-31, e-mail: tanya_ob80@mail.ru (ГЛ на деятельность выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды №02568Р от «26» мая 2025 года, выдана «Комитетом экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан».

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте <https://ndbecology.gov.kz> в разделе «Опубликованные слушания» и <https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/?ysclid=m7u6u3qvwo135262161> в разделе «Общественные слушания».

Дополнительную информацию по проектным материалам можно запросить по тел. 8 (776) 526-31-31, e-mail: tanya_ob80@mail.ru

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на <https://ndbecology.gov.kz>, а также по адресу МИО: ГУ «Управление недропользования, окружающей среды и водных ресурсов Абайской области», Абайская область, город Семей, ул.Турлыханова, 30, тел. +8 (7222) 35-44-32, e-mail: prirodnyye_resursy_obl.abay@mail.ru

СЕРВИСНАЯ ПОЛИЦИЯ

ДИАЛОГ ПОЛИЦИИ, ПЕДАГОГОВ И ОБЩЕСТВА

В условиях вызовов современности вопросам безопасности детей и подростков в стране уделяется пристальное внимание на государственном уровне. Так, по инициативе МВД Казахстана 2026 год проходит под девизом «Закон и порядок – гарантия безопасности детства», что стало основой для проведения встреч, форумов, диалоговых площадок с участием в них сотрудников правоохранительных органов, педагогов и представителей общественности. Один из таких форумов прошел недавно в районном молодежном центре в формате открытого диалога, главной целью которого стало обсуждение эффективных механизмов обеспечения безопасности несовершеннолетних, профилактики среди них различных правонару-

шений и формирования правовой культуры среди молодежи района.

Модераторы мероприятия - заместитель начальника Жарминского отдела полиции подполковник Д.Кунабаев, старший инспектор группы по борьбе с семейно-бытовым насилием, капитан полиции А.Ашубаева ознакомили аудиторию с положениями реализуемой в регионах инициативы МВД страны. Данная масштабная концепция, как известно, направлена на укрепление правопорядка и цифровизации, конструктивного взаимодействия полиции с населением. Ключевым направлением является запуск сервиса в eGov mobile для быстрого сообщения о фактах преступности (ДТП, насилие, нарушение порядка), о противодействии фактам коррупции,

приоритетных мерах, включающим воспитательно-правовую работу с несовершеннолетними, нулевую терпимость к мелким правонарушениям.

В ходе встречи сотрудники полиции подчеркнули – безопасность подрастающего поколения невозможна без тесного сотрудничества всех заинтересованных сторон. В обсуждении темы приняли участие руководители, учителя, психологи школ района, специалисты сферы медицины, представители Жарминского филиала партии «Аманат», члены группы по противодействию семейно – бытовому насилию, инспекторы ИДН. Особое внимание было уделено вопросам безопасности детей в школах, их психологического здоровья, предупреждения подростковой преступности, буллинга, интернет угроз и кибермошенничества, ответственности за случаи stalking по действующему законодательству. Полицейские довели до сведения присутствующих информацию о наиболее распространенных правонарушениях среди несовершеннолетних, дали рекомендации по их предотвращению, ответили на вопросы, поступившие от участников встречи.

На форуме также акцентировалось: семья и школа играют важнейшую роль в формировании законопослушного поведения у подростков, ведь именно здесь у них закладываются основы правовой осведомленности, уважения к существующему закону, ответственности за совершаемые неблагоприятные поступки. Необходимо раннее выявление проблемных ситуаций, оказание своевременной психологической помощи несовершеннолетним, также отмечалось - проблемы требуют как контроля, так и разъяснительной работы с детьми и их родителями.

ПРЕДУПРЕЖДАЯ ПРАВОНАРУШЕНИЯ НА ТРАССЕ

Разъяснительная акция сотрудников полиции Жарминского района на трассе республиканского значения стала частью комплексной работы по снижению аварийности на местном участке дороги и повышению дисциплины среди участников дорожного движения. Мероприятие прошло в «час пик» вечернего времени суток, когда поток транспорта был наиболее интенсивным, также в нем приняли участие сотрудники дорожной службы и медработники районной больницы

-Наверное, всем известны данные официальной статистики по случающимся дорожно-транспортным происшествиям на дорогах нашей страны, которые, к сожалению, не имеют тенденции к снижению. Основные цели сегодняшней акции – профилактика правонарушений на трассе, формирование у водителей

неукоснительного отношения к соблюдению здесь правил дорожного движения, напоминание о важности придерживаться на трассе скоростного режима и дистанции, - подчеркнул начальник отдела полиции Жарминского района подполковник Даулет Райстанов.

В ходе акции сотрудники полиции останавливали автомобили, проводили краткие беседы с водителями по разъяснению частых причин ДТП, таких, как превышение скорости, выезд на полосу встречного движения, пользование мобильным телефоном за рулем, отсутствие своевременного отдыха в пути. Следует заметить, первоначально водители воспринимали остановку с настороженностью, ожидая проверки документов или штрафа, однако формат диалога менял их отношение, ведь подобные предупреждающие действия полицейских помогают освежить знания, стимулируют каждого из участников дорожного движения к ответственности за безопасность на автотрассе. Эффективность данных мероприятий, осуществляемых в системном ключе, востребована, может привести к снижению правонарушений на отдельном участке дороги. Полицейские же уверены: только совместные усилия сотрудников правоохранительных органов и самих водителей способны существенно снизить уровень аварийности. А соблюдение ПДД, изучение изменений, внесенных в действующее законодательство – не формальность, жизненно важная необходимость, от которой зависит здоровье и жизнь людей.

Кстати, с информацией о новшествах в ПДД можно было ознакомиться на месте, просмотрев слайды на ноутбуке и получив пояснения сотрудников полиции. Здесь же водителям оказывалась медицинская поддержка, где в машине скорой помощи фельдшер Жарминской районной больницы Бигельды Ракишев проводил осмотр самочувствия, измерял артериальное давление человека, то есть осуществлял медицинское обеспечение, сопровождающее участников акции.

МАССОВЫЙ СПОРТ

ЗДОРОВЫЙ ОБРАЗ ЖИЗНИ – ВАЖНО И ПРАВИЛЬНО

Прошедший недавно женский турнир по волейболу стал значимым событием спортивной жизни райцентра, собрав команды из нескольких округов Жармы. Соревнования прошли в атмосфере азарта, стремления к победе, продемонстрировали неизменный интерес к женскому волейболу. С первых матчей борьба у сетки выдалась напряженной и бескомпромиссной, а команды показали слаженную игру и хорошую технику. Были здесь как мощные подачи, так и точные передачи, красивые атаки, решавшие исход партий. Одним из особенностей подобных турниров является проявление командного духа, когда участницы поддерживают друг друга, демонстрируют уважение к команде – сопернице. Также соревнования помогают развивать физические навыки, умение быть психологически сильными, собранными и настроенными на результат.

Финальные матчи превратились в яркую кульминацию турнира. Команды показали и максимум своих возможностей, каждая партия проходила в упорной борьбе. По итогам соревнований лучшей стала команда города Шар. Второе и третье места заняли волейболистки села Бирик и Калбатау. Определелись также победительницы утвержденных номинаций, где лучшим игроком стала Аяжан Рамиева из города Шар, лучшей нападающей признана Аяжан Сейтказы (Бірілік), лучшим защитником выбрана Самал Карсақбаева (Калбатау).

Турниры по волейболу среди девушек доказывают - женский спорт в Жарме развивается, привлекает все больше участников и зрителей. Такие мероприятия играют важную роль в популяризации здорового образа жизни и открывают перспективы для выявления одаренных спортсменок, спортивными достижениями которых в районе заслуженно гордятся.

В ТЕННИС ИГРАЮТ ВСЕ

В захватывающем ключе прошел и районный турнир по настольному теннису среди команд, собравшихся в канун праздника Наурыз в райцентре. Соревнования стали праздником спорта, объединив участников разных возрастов и уровней подготовки. С самого утра в зале царил дружелюбная атмосфера, игроки разминались, общались, ведь многие из них друг друга знают уже с давних пор, нередко встречались на различных состязаниях.

Особое внимание, как и ожидалось, привлекли финалы, в которых встречались сильнейшие. Игры получились зрелищными, где теннисисты демонстрировали хорошую реакцию, точность ударов, внимательность и определенную физическую подготовленность. Турнир показал, что настольный теннис – доступный и интересный вид спорта, способный объединять людей всех поколений, дарить добрые эмоции и давать стремление к ведению активного образа жизни.

Победителями среди мужчин стали Жандос Тәттібек, Ринат Токкожин, Нурдаулет Маулетбеков и Аслан Нургалиев. У представительниц слабого пола в числе лучших Альфия Ракишева, Жібек Мухтар, Әмина Шаямет и Әсем Самаева. Но главным итогом соревнований все же следует признать высокий уровень подготовки участников, приобретенный ими опыт, добрые впечатления, появление уверенности, что такие турниры продолжают ежегодную традицию.

Подготовила Г.Смагулова.

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ВИДЫ СПОРТА

ДУХ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ И СИЛА ТРАДИЦИЙ

В дни Наурыз мейрамы жарминские села и поселки наполнились звуками спортивных состязаний, топотом копыт и азартными возгласами зрителей - прошли турниры по национальным видам спорта, объединив участников из разных уголков Жармы и даже из ее пределов. В центре внимания оказались такие дисциплины, как кокпар, аударыспак, тогызкумалак, бес тас, асык ату – игры, в которых сплетаются история кочевой степи, мастерство и дух соперничества. Организаторами отмечается, что интерес к национальным видам спорта увеличивается с каждым годом, а подобные мероприятия выполняют важную миссию – сохранение самобытно – культурного наследия и передача его последующим поколениям, осуществление связи с древними корнями. Отраднo, что молодежь все активнее вовлекается в национальные виды спорта, что означает – традиции древности будут жить и сегодня.

Борьба за добычу, сила против силы

Кокпар – зрелищная командная игра, требующая от наездников силы, сноровки и мужества, традиционно становится главным событием любых соревнований по национальным видам спорта. Не стал исключением и открытый турнир, прошедший недавно в поселке Ауэзов, в котором приняли участие команды ряда районов Восточного Казахстана. Всадники, облаченные в плотную экипировку, под поддерживающие крики болельщиков, с первых минут вступили в яркую борьбу за главный приз - тушу барашка. Особое внимание зрителей, конечно же,

план выходит индивидуальное мастерство наездника. И здесь участники показали свои навыки устойчивости в седле и управления лошадью, по демонстрации сильных захватов, резких рывков и мгновенной реакции. Среди участников выделились спортсмены трех команд с отличной техникой и выдержкой, чьи поединки в финальной части стали истинным украшением турнира. Победитель в аударыспаке – команда поселка Ауэзов. На втором месте – семейчане, достойно выступила в этих соревнованиях и команда Калбатау, заняв третье место.

Победители и призеры турнира были отмечены грамотами известным мецена-

из разных округов Жармы в дни Наурыз-мейрамы стали участниками районного турнира по этим национальным видам спорта, который прошел в залах молодежного ресурсного центра и спортивном комплексе имени Болата Турлыханова.

Почетное место здесь занимал тогызкумалак – степная игра, где спортсмены могут в течение определенного времени обдумать каждый свой ход, стараются предугадать действия соперника. В тогызкумалак любят играть как мужчины и женщины, так и детвора. В финале прошедшей игры встретились лучшие, партии длились более десятка минут, завершались победами участни-

нира Абильмажинова и Гаухар Искакова, они уверенно прошли все этапы и заняли второе и третье призовые места. Их выступления отличались сноровкой и правильным исполнением заданий. Победительницей же стала Самал Маден, продемонстрировав безупречную технику и не допустив сбоя в решающем раунде.

Асык ату – игра по выбиванию косточек (асыков) барана с установленного расстояния, многим из нас знакомая с детства, неизменно превращается в арену настоящей борьбы. Так было и на состоявшемся турнире, где царил атмосфера ностальгии и противостояния, а молодежь наравне состязалась с опытны-

уделялось командам, вышедшим в финал. Матч между ними был весьма насыщенный, спортсмены продемонстрировали хороший уровень физической подготовки, умело распределяя силы и выстраивая необходимые атаки. В итоге победу одержала команда Уланского района Восточно – Казахстанской области, почетные призовые места распределились за всадниками города Семей и поселка Ауэзов.

Не менее напряженным оказалось противостояние в аударыспаке – поединках всадников, где в главную задачу каждого входит умение сбросить соперника с лошади. Соревнование собрало сильнейших спортсменов Восточного Казахстана. В данной игре на первый

том района – ТОО «Бакырчикское горнодобывающее предприятие», награждены денежными сертификатами.

Игры детства - точность, меткость и расчет

На фоне динамичных конных состязаний народные игры тогызкумалак, бес тас и асык ату проходят в спокойной обстановке, но от этого не становятся менее интересными и захватывающими по накалу борьбы. Как выяснилось, в районе немало жарминцев, для которых эти древние забавы являются прекрасной возможностью проверить себя на терпение и расчетливость, ловкость рук, меткость и внимание. Десятки жителей

ков и подтверждением ими своего высокого уровня мастерства. У мужчин в числе отличившихся Еркін Султанов, Берік Жармұхамет, Ерасыл Нурсапанов. Среди женщин победы достигла Гулжан Нурлыбаева, на втором и третьем местах Махаббат Ислямова, Мадина Курманбаева.

В игре бес тас соревновались преимущественно женщины, показав похвальные точность и скорость выполнения комбинаций с камешками. Известно, данная игра, несмотря на внешнюю простоту, все же сложна, ведь малейшая ошибка приводит к выбиванию из числа претендентов. Тем ценнее победа. Здесь ярко проявили себя Бұлбұл Бакыт. Му-

ми игроками, показав самые неожиданные результаты. Среди участников выделились несколько мужчин, сумевшие красиво обыграть соперников и выйти в финальную стадию соревнований. В решающем поединке победу одержал Жарас Сарсенбаев. Призовые места, немного уступив победителю, заняли Ержанат Абидолла, Аслан Бекбосынов.

Турнир завершился церемонией награждения с получением победителей заслуженных подарков, а публики – незабываемых впечатлений. Главным же здесь был дух степи, который будет жить в памяти спортсменов и зрителей - людей, кто стал частью этого праздничного события.

Подготовила Г. Смагулова.

Ерекше қорғалатын табиғи аймаққа кіру: табиғатты сақтаудың маңызды қадамы

Табиғатты қорғау – әрбір азаматтың ортақ міндеті. Бүгінгі таңда табиғи экожүйелерді сақтау және биоалуантүрлілікті қорғау мақсатында ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың (ЕҚТА) маңызы артып отыр. ЕҚТА – мемлекет қорғауындағы ерекше табиғи аймақтар. Бұл аумақтарда табиғаттың бірегей нысандары, сирек кездесетін өсімдіктер мен жануарлар түрлері сақталады.

ЕҚТА-ға кіру белгілі бір тәртіппен жүзеге асырылады. Бұл ережелер табиғи ортаны қорғау және адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қажет. Әдетте мұндай аумақтарға келушілер арнайы рұқсат алып, белгіленген бағыттар бойынша ғана жүре алады. Сонымен қатар табиғатқа зиян келтіретін әрекеттерге қатаң тыйым салынады. Мысалы, кокыс тастауға, өсімдіктерді жұлуға, жануарларды мазалауға немесе заңсыз аң аулауға болмайды.

ЕҚТА аумағында жұмыс істейтін орманшылар мен инспекторлар табиғатты қорғау жұмыстарын күнделікті жүргізеді. Олар патрульдік бақылау жа-

сап, құқықбұзушылықтың алдын алады, сондай-ақ келушілерге табиғатты қорғау мәдениетін түсіндіреді. Мұндай жұмыстар табиғатты келешек ұрпаққа аман жеткізуге бағытталған.

ЕҚТА тек қорғау аймағы ғана емес, сонымен қатар экологиялық білім мен туризмді дамытуға мүмкіндік беретін орын. Мұнда адамдар табиғаттың әсемдігін көріп, оның құндылығын терең түсіне алады. Сондықтан әрбір адам табиғатты қорғау ережелерін сақтап, қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарауы тиіс.

Табиғатты сақтау – болашаққа деген жауапкершілік. ЕҚТА-ға құрметпен қарап, белгіленген талаптарды орындау арқылы біз табиғи байлықтарымызды қорғауға өз үлесімізді қоса аламыз.

Р.А.Озбақанов, «Семей орманы» МОТР» РММ, Тау-Дала филиалы, Жарма орманшылығының аумақты қорғау инспекторы.

Құстар-біздің досымыз

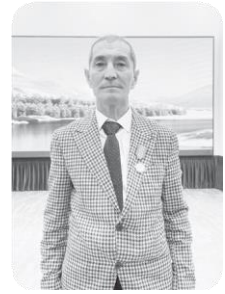
1 сәуір-«Құстар күні» болғандықтан, 4,9-сынып оқушыларымен сынып жетекші ретінде «Құстар біздің досымыз» тақырыбында іс-шара ұйымдастырдық. Табиғаттың кереметі құстарға ұя жасап, балаларды мейірімділікке тәрбиелеуді мақсат еттік. Бұл ашараға Жарма кентінің әкімі Мухамедсадықов Дархан Әкрамұлы мен аудандық «Орман шаруашылығының қызметкері» Озбаханов Руслан да қатысып, оқушыларға құстардың адам өміріндегі пайдасы туралы түсіндіре отырып, балалардың қамқорлығы ретінде құстарға жасалған ұяларды ағаштарға іліп табиғатты аялауға шақырды.

Сонымен қатар, мектеп директорының міндетін атқарушы Умирбекова Айым Құмарқызы да сөз кезегінде біліммен қатар тәлім-тәрбиені негізге алып, оқушыларға теориялық білімді тәжірибе жүзінде ұсынып отырған игі шарамызға және оқушылардың белсенділігіне ризашылығын білдірді. Ұстаздық еңбегімізге шығармашылық табыс тіледі.

Рүстем Дюсебаев, көркем еңбек пәнінің мұғалімі. Жарма кенті.

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

*Құрметті Серіқазыұлы Құмашұлы!
Сізді зейнеткерлікке шығуыңызбен
шын жүректен құттықтаймыз!
Ауданымызда өнердің дамуына
қосқан елеулі еңбегіңіз бен үлесіңіз –
көпке үлгі.
Сізге «Қазақ мәдениет қайраткері»
атағының берілуі – еңбегіңіздің жоғары
бағасы.
Сізге зор денсаулық, ұзақ ғұмыр,
отбасыңызға амандық тілейміз!*

Құрметпен Мәдениет бөлімінің ұжымы.

САТЫЛАДЫ

ҮЙ САТЫЛАДЫ. ДОСТЫҚ КӨШЕСІ, 110. КМҒ ЖӘНЕ "ОРДА" САУДА ҮЙІНІҢ ЖАНЫНДА. 87019968606 НОМЕРІНЕ ХАБАРЛАСЫҢЫЗДАР.

АСҚА ШАҚЫРУ

Құрметті ағайын туыс, құда-жекжат, дос-жарандар, ауылдастар мен көршілер, әріптестер, барша жамағат. Сіздерді асқар тау әкеміз Шыңбатұлы Арықханның рухына бағышталған 1 жылдық асына шақырамыз. Ас 4 сәуір күні сағат 12-00 де Қалбатау ауылы «Эсманұр» мейрамханасында берілетінін хабарлаймыз.

Еске алушылар: Жұбайы, балалары.

Сүйікті бала, бауырмал туыс, ардақты әке Ашимов Дастан Серікқанұлының жылдық асы 4 сәуір күні сағат 12:00 – де «Шаңырақ» мейрамханасында өтеді.

*Бәрін тастап неге кеттің құлыным,
Үзілдей әр күн сайын жұлыным.
Анаң күнде жылайды сағыныштан,
Ағаң еске алады ауыр мұңмен.
Өсіп келеді артыңдағы екі балаң,
Солармен жұбанады сені сағынған жан.*

Еске алушылар: жанұясы.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫНДАУ

«IT&M Kazakhstan» ЖШС үшін әсер етуге экологиялық рұқсат алуға арналған өтінімнің материалдары бойынша мемлекеттік экологиялық сараптаманы жүзеге асыру үшін ашық жиналыстар нысанында Абай облысының Жарма ауданында М-44-104-(10d-5a-23), М-44-104-(10d-5a-24), М-44-104-(10d-5v-3), М-44-104-(10d-5v-4) блоктарының контурында (Аккесен учаскесі) қатты пайдалы қазбаларды барлау жөніндегі операцияларды жүргізу жоспары) жобасына қоғамдық тыңдаулар өткізудің басталғаны туралы хабарлайды (ҚОҚБ, РШН, ӨЭБ, ҚББ, ҚОҚЖ). (Лицензия № 373-EL «11» қараша 2019 ж.)

Әсер ету аумағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал селолық округі, Жаңаөзен ауылы, координаттары: (49°19'9" с.е., 81°28'8" ш.б.);

Учаскенің географиялық координаттары: 1. 49°05'59.11"с.е., 81°42'08.98"ш.б.; 2) 49°05'58.70"с.е., 81°43'24.58"ш.б.; 3) 49°04'54.61"с.е., 81°43'22.71"ш.б.; 4) 49°04'55.39"с.е., 81°42'08.54"ш.б.

Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 14 мамыр сағат 12:00-да, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал селолық округі, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8.

Zoom платформасындағы тыңдауларға қатысу үшін онлайн қосылымға сілтеме: <https://us06web.zoom.us/j/3467453931?pwd=OWFnOGVpQjFMTmE0TDVrRlRlFCxIZdz09&omn=86543147076>

Конференция идентификаторы: 346 745 3931 Құпия код: YGC0K1

Тапсырыс берушінің реквизиттері: «IT&M Kazakhstan» ЖШС, Қазақстан Республикасы, Тараз қ., Қазыбек би көшесі, түй.көше 2, 16А үй, 2-кеңсе, Тел: +7 701 111 44 55, БСН 150440014846, Директор – Бекежанова Ж.Д., эл.пошта: kenes.baltekeyev@gmail.com (Мемлекеттік лицензия №373-EL 11.11.2019 жылы Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігімен берілген)

Әзірлеушінің реквизиттері: ЖК "ПроЭкоКонсалт", ҚР, Қарағанды қ., Н.Назарбаев к., 4-үй, (BULVAR БО), 104-оф, өкілі: Обжорина Т.Н., Байланыс телефондары: тел.8 (776) 526-31-31, электрондық поштасы: tanya_ob80@mail.ru (Қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтер көрсетуге Мемлекеттік лицензия №02568Р, 2025 жылғы «26» мамырда Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетімен берілген)

Қоғамдық тыңдаулардың материалдарымен <https://ndbecology.gov.kz> сайттарда «Жарияланған тыңдаулар» бөлімінде және <https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/>?ysclid=m7ubi3qvwo135262161 «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады.

Жобалық материалдар бойынша қосымша ақпаратты 8 (776) 526-31-31 телефондары арқылы сұрауға болады, e-mail: tanya_ob80@mail.ru

Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар <https://ndbecology.gov.kz> қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқарудың мекенжайы бойынша қабылданады: «Абай облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасы» ММ, Абай облысы, Семей қ., Тұрлыханов көшесі 30, тел. + 8 (7222) 35-44-32, e-mail: ptirodnyue_resursy_obl.abay@mail.ru

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «IT&M Kazakhstan» сообщает о начале проведения общественных слушаний в форме открытых собраний для осуществления государственной экологической экспертизы по материалам к заявке на получение экологического разрешения на воздействие к Плану проведения операций по разведке твердых полезных ископаемых в контуре блоков М-44-104-(10d-5a-23), М-44-104-(10d-5a-24), М-44-104-(10d-5v-3), М-44-104-(10d-5v-4) (уч. Аккесен), в Жарминском районе Абайской области (РООС, НДВ, ПЭК, ПУО, ППМ). (Лицензия № 373-EL от «11» ноября 2019 года)

Территория воздействия: Абайская область, Жарминский район, Акжальский с.о., село Жанаозен (координаты 49°19'9" с.ш., 81°28'8" в.д.).

Географические координаты участка: 1. 49°05'59.11"С 81°42'08.98"В; 2. 49°05'58.70"С 81°43'24.58"В; 3. 49°04'54.61"С 81°43'22.71"В; 4. 49°04'55.39"С 81°42'08.54"В.

Общественные слушания состоятся: 14 мая 2026 года в 12:00, по адресу: Абайская область, Жарминский район, Акжальский с.о., с. Жанаозен, улица Ер Жәнібек, дом 8.

Ссылка на онлайн подключение для участия в слушаниях на платформе Zoom: <https://us06web.zoom.us/j/3467453931?pwd=OWFnOGVpQjFMTmE0TDVrRlRlFCxIZdz09&omn=86543147076>

Идентификатор конференции: 346 745 3931 Код доступа: YGC0K1

Реквизиты заказчика: ТОО «IT&M Kazakhstan», РК, г. Тараз, ул.Казыбек би, переулок 2, дом 16А, офис 2, Тел: +7 701 111 44 55, эл.почта: kenes.baltekeyev@gmail.com БИН 150440014846, Директор – Бекежанова Ж.Д. (Государственная лицензия №373-EL выдана 11.11.2019 года Министерством промышленности и строительства Республики Казахстан)

Реквизиты разработчика: ИП «ПроЭкоКонсалт», РК, г.Караганда, пр.Н.Назарбаева, 4 (БЦ BULVAR), оф.104, руководитель: Обжорина Т.Н Тел: 8(776) 526-31-31, e-mail: tanya_ob80@mail.ru (Государственная лицензия на деятельность выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды №02568Р от «26» мая 2025 года, выдана «Комитетом экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан».

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте <https://ndbecology.gov.kz> в разделе «Опубликованные слушания» и <https://www.gov.kz/memleket/entities/pavlodar-tabigat/?ysclid=m7ubi3qvwo135262161> в разделе «Общественные слушания».

Дополнительную информацию по проектным материалам можно запросить по тел. 8 (776) 526-31-31, e-mail: tanya_ob80@mail.ru

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на <https://ndbecology.gov.kz>, а также по адресу МИО: ГУ «Управление недропользования, окружающей среды и водных ресурсов Абайской области», Абайская область, город Семей, ул.Турлыханова, 30, тел. + 8 (7222) 35-44-32, e-mail: prirodnyue_resursy_obl.abay@mail.ru

ҚЫТЫМЫР ҚЫС ТА КЕТТІ

Шығыстың жаңа жылы эз- Наурызбен қатар көңілді көктем келді. Енді жер де көгерді, көңіл де көтеріледі.

Қытымыр қыс та қаһарын төгіп-төгіп, боранда жолды жауып, ақырған аязымен есте қалып, жылжыды, көктемге жол бергісі келмейтіндей, қыс аяғы ұзарып, әрең кетіп барады.

«Өткен күнде белгі жоқ» дегендей, кейбіреулер «қайлы қыс болды» дейді, жоқ, талай жолаушы жолда қалып, қиналды. Тоғыз жолдың торабы Жарма жері талайларға қамқорлық танытты. Жаманшылық атаулы осы қыспен кетсін, талай жол көлік оқиғалары да кездесті, келесі қыс анық жайлы қыс болсын, «қыстың қамын жаз ойла» демекші, келесі қысымыз анық жайлы

қыс болып, қыс қаһарын көрмейік.

Аман-сау жүріп, жадыраған жазға жете берейік! Бүгінгімізді ғана емес, ертеңімізді де тілей жүрейік. Биылғы қыстың қыспағы әлі жалғасуда...

Бірнеше күн бұрын Алматы – Өскемен бағытындағы бұрылыстағы жол бойындағы бұрынғы («Бірлік-шіл» округіне қарасты «Шымылдык» ауылында болып қайттық) қарашадан бастап қатып қалған қаса қарды 3 күн бойы ауыр техникамен күн-түн демей әрең тазалаған Жарма тас жолының басшысы Атабаев Қуаныштың қажырлы еңбегіне қатты разы шымылдықтықтар. «Тау болып үйілген қарға тек қыс кінәлі», – дейді олар. Күз айының соңында бірнеше рет тазартыл-

ды, қайта-қайта жауған қар баса-баса, табиғатқа өкпе болмаса, басшылыққа реніш жоғын білген ауыл адамдарының өздері таумен жүретін жол салып алды. Ауыл адамдарының сол жердегі «Әділ» шаруашылық қожалығының басшысы Әбдірахманов Мараттың адамгершілік қасиеті, түсінінінің молдығы, аудан басшыларын мазаламай, орынсыз жанар - жағармай шығынын шығармай, жол тазаланбады деп ешкімге ренжімей, 3 күн бойы қар тазалаған «Жарма Тас жолы» басшысына жанашырлық танытқанының өзі ізгілікті ер көңілді адамның ерлігі іспетті. Ал «Жарма Тас» жолының басшысы Атабаев Қуаныш та қыс кетті, қар бірте-бірте өзі де кетеді демей, дамылсыз еңбек етуі де үлкен адами қасиет. Табиғатқа қыс айында қарсы тұра алмаса да, жадыраңқы айлар басталысымен, «Шымылдык» ауылының, ар жағындағы «Қойтас» ауылының да халқы бөгетсіз жүрсін деген-жауапкершілік әрі ол жақта да «Қойтас» шаруақожалығын Танабаевтар басқарып, қыс қиындығына шыдап бақты.

Нееткен жанашырлық. нееткен жанкештілік...

....Көктем қандай тамаша. Адам көңілі де дәл сондай ғой...

Халқымыз: «Күн жаманы кетер» деп тегін айтпаған ғой...

Келер күндеріміз келісті болып, жанымызды жадыратсын...

Жұмбақыт Рахметова.

Өнер

Белгілі жазушының немересі қазақы дәстүрді дәріптеп жүр

Қалбатау ауылының тұрғыны Әйгерім Оразалина қазақтың ұлттық өнерін дәріптеп, дәстүр мен мәдениеттің дамуына өзіндік үлес қосып келеді. Оның өмірі өнермен, музыкамен және ұлттық құндылықтармен тығыз байланысты. Әйгерімнің отбасы да өнерді өмірінің мәні еткен. Қалбатау ауылындағы Мәдениет үйінде ол қобыз аспабында ойнаса, жұбайы Ерасыл домбыра шебері ретінде танылған. Өнерлі отбасы тек шығармашылықпен шектелмей, ауылдың рухани өміріне де ерекше серіппе беріп келеді.

Әйгерімнің өнері тек музыкамен ғана шектелмейді. Ол ұлттық киім тігу, қазақы нақыштағы бұйымдар жасау, көрпе құрау сынды қолөнер түрлерін де жетік меңгерген. Оның қолынан шыққан бұйымдар – ұлттық өнердің жарқын үлгілері.

Әйгерім – белгілі жазушы, абайтанушы Кәмен Оразалиннің тұңғыш немересі. Атасы немересінің дүниеге келгенін естіп, «Абайдан соң» шығармасындағы «Әйгерім» есіміне сүйеніп, нәрестеге осы атты берген. Әке-шешесі оның бойына сөз өнері мен қазақы рухты сіңіріп өсірді.

Музыка мен қолөнерден бөлек, Әйгерім ұлттық мәдениетті насихаттауға да араласады. Ол ауылдық мәдени шараларға қатысып, мереке, той-думандарда қобыз тартады. Әрбір әуенінен қазақ рухы мен ұлттық болмыс сезіледі. Оның шығармашылығы – өткен мен бүгінді жалғап тұрған алтын көпір іспетті. Ол тек өнер несі ғана емес, ұлттық дәстүрді сақтап, оны жас ұрпаққа жеткізуші ретінде де танылып отыр.

Әйгерім сынды өнерге адал жандар ауылдың абыройын асырып, қазақы құндылықтардың өміршеңдігін дәлелдеп келеді. Оның қолынан шыққан әрбір бұйым, әрбір күй – қазақ мәдениетінің тірі жалғасы.

Аймарал Шалабаева, студент.

Поэзия

Туған жердің табиғатын жырға қосып

Қарасу құнарлы ғой жерің сенің,
Бола алмайды басқа ауыл мүлде теңің.
"Кіші" деп атапты сені бәз біреулер,
Мен үшін кіші емес, үлкен едің.

"Кіші Швейцария" дейді тағы қанша адам,
Осылай атап ауылдастар болды мақтан.
Білмеймін Швейцарияны көргенім жоқ,
Дейді ғой халқы оның ешкі баққан.

Ешкі баққан Швейцарияның несі артық,
Сол ешкімен біздің ауыл көкпар тартқан.
Осы ауылды ендігі көтерейік,
Сөзбен ғана сағынған боп көрінбейік.

Кіші деп Швейцарияға теңемей-ақ,
Асан Қайғы іздеген Жерұйық дейік.
Суретке келген сайын түсіресің,
Болмаса басқалардан көшіресің.

Ауыл жайлы әуен қойып сосын оны
Жұрт көрсін деп желіге жібересің.
Бірақ сен түсірмедің әр қойнауды,
Өйткені жаяу емес көлікпенсің.

Көлігің бұрылады ауыл жаққа
Турнир күні, я болмаса тек зиратқа.
Басқа күні келуге болады ғой,
Тым болмаса алма жеуге сол бір баққа.

Туған- туыс тұрмаса да дәл қазір,
Қонақ қылып, шай беруге бәрі әзір.
Пештегі шәугім шәйін сағындың ғой,
Түтіні түтеп тұрған әр үйге кір.

Ешкім ашпас деп ойлама құшағын,
Сол құшаққа сизан неміс, чувашын.
Қазақпыз ғой бір- біріне ағайын,

Мұнда сол керей менен найманың,
Қарасуым құрыды, жасырайын несін,
Тап еліңді бар болғанда әлі есің,
Болмаса келіп тұршы жиі-жиі,
Қарасу желі тағы да бетіңе ессін.

Табиғаттың кереметі баришаға хақ,
Төрт- түлікке болды ғой жайлы бір тақ,
Шөп құнарын білесің төрт-түліктен,
Мұнда әлі от үстінде пісуде ақ.

Ал жер құнары әңгіме бөлек тіптен,
Жайқалады жаз бойы бақша мен бақ.
Шүкір, бүгін келуге қолың тиді,
Отбасың да келіпті көруге елді.

Байқаймын бала-шағаң таң қалып тұр,
Тезегінен малдың олар тіксінеді,
Менсінбесе ауылды неге келді?
Жабайы боп өспесін кейін олар,
Көк тауға апар, көрсет сай мен әрбір белді.

Көрсетші сен оларға қыр, белесті,
Сезінсін еркін соққан самал желді.
Көрсін олар ауылда атқа отырып,
Тақым қысып, жинасын етек-жеңді.

Асықпай бір келгенде көрсетіп қал,
Тағы да келесің бе мұнда енді?

Шындық осы, ұнамаса мені сөкпе,
Топырақты шашпаймын мен де көкпе.
Сөксең де бәрібір менде болмас өкпе,
Ең бастысы ауылдың арын төкпе.

Мәсілім Бұлғын, Қарасу ауылының
2022 жылғы мектеп түлегі.

Редакцияның мекен-жайы:
070600, Абай облысы, Жарма ауданы, Қалбатау ауылы, Қабанбай к-і, 101/4үй

«Қалба тынысы» газеті "Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитеті" республикалық мемлекеттік мекемесінде 2024 жылғы 2 ақпанда қайта тіркеліп, № KZ92VPY00086934 куәлігі берілген.

Жарнаманың нақтылығына жарнама беруші жауапты.

Газет аптасына бір рет қазақ және орыс тілдерінде шығады.

Газет «Қалба тынысы» газетінің компьютерлік орталығында беттеліп, Өскемен қаласындағы, Абай даңғылы, 20 үйде орналасқан «Печатное издательство – агентство «Реklamный Дайджест» ЖШС –де офсеттік тәсілмен басылған.

Тираж -2300

Тапсырыс: №222